

Behörighet - Irland

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

- 1 Ska jag väcka talan vid en allmän domstol eller vid en specialdomstol (t.ex. en arbetsdomstol)?
- 2 Om målet är av sådan natur att det ska prövas av allmän domstol, hur kan jag veta vid vilken domstol talan ska väckas?
 - 2.1 Gör det skillnad mellan lägre och högre instanser bland de allmänna domstolarna (t.ex. distriktsdomstolar som lägre domstolar och regionala domstolar som högre domstolar), och på vilken nivå ska mitt mål i så fall prövas?
 - 2.2 Territoriell behörighet (är domstolen i stad A eller domstolen i stad B behörig i mitt fall)?
 - 2.2.1 Huvudregeln om territoriell behörighet
 - 2.2.2 Undantag från huvudregeln
 - 2.2.2.1 När kan jag välja mellan domstolen i den ort där svaranden bor och någon annan domstol?
 - 2.2.2.2 När måste jag välja en annan domstol än domstolen i den ort där svaranden bor?
 - 2.2.2.3 Kan parterna själva utse en domstol som annars skulle vara obehörig?
- 3 Om målet är av sådan natur att det ska prövas av specialdomstol, hur kan jag veta vilken specialdomstol jag ska vända mig till?

1 Ska jag väcka talan vid en allmän domstol eller vid en specialdomstol (t.ex. en arbetsdomstol)?

Twistemålsdomstolarna i Irland är behöriga att pröva tvister mellan enskilda, organisationer eller staten. Tvisterna kan röra allt från en skada till följd av en bilolycka till ett omtvistat företagsövertagande. I civilrättsliga mål stämmer käranden svaranden för att få ersättning för den lidna skadan. Ersättningen sker vanligtvis genom utbetalning av ett skadestånd.

Distriktsdomstolarna, grevskapsdomstolarna och High Court är alla domstolar i första instans. Högsta domstolen (*Supreme Court*) fungerar som appellationsdomstol och är endast behörig att pröva överklaganden, med undantag av i vissa författningsärenden. Appellationsdomstolen är endast behörig att pröva överklaganden.

Distrikts- och grevskapsdomstolarna är domstolar med lokal och begränsad behörighet, dvs. de kan endast pröva mål vars värde inte överstiger ett visst belopp och där parterna bor eller har sitt säte i ett visst geografiskt område, eller avtalet ingicks i ett visst geografiskt område. Överklaganden av avgöranden från distriktsdomstolarna prövas av grevskapsdomstolarna, och överklaganden av avgöranden från grevskapsdomstolarna prövas av High Court.

Småmålsdomstolen är en avdelning inom distriktsdomstolen. Den handlägger konsumenttvister där fordringarna inte överstiger 2 000 euro. Detta förfarande kan även tillämpas mellan företag.

Distriktsdomstolarna prövar mål där fordringarna inte överstiger 15 000 euro. Grevskapsdomstolarna prövar mål där fordringarna inte överstiger 75 000 euro (60 000 euro om talan rör personskador). Grevskapsdomstolarna har även behörighet i familjerättsliga mål, inbegrivet mål som rör äktenskapsskillnad, hemskillnad och annullering av äktenskap. High Court prövar mål där fordringarna överstiger 75 000 euro (60 000 euro om talan rör personskador).

Arbetsrättsliga mål prövas av arbetsdomstolen (*Employment Appeals Tribunal*). Arbetsdomstolen är ett oberoende organ som handlägger en mängd olika typer av arbetsrättsliga tvister. I vissa fall kan var och en av parterna överklaga arbetsdomstolens

avgörande till grevskapsdomstolen inom sex veckor från meddelandet av avgörandet. Om inget överklagande inges till grevskapsdomstolen och arbetsgivaren inte verkställer avgörandet kan ministern för företag, näringsliv och innovation väcka talan vid grevskapsdomstolen på den anställdes vägnar. Var och en av parterna får överklaga ett avgörande från arbetsdomstolen till High Court, men endast avseende en rättsfråga.

Handelsdomstolen (*Commercial Court*) inrättades 2004. Den är en specialavdelning inom [High Court](#) och regleras framför allt av [Order 63A of the Rules of the Superior Courts](#). Handelsdomstolen handlägger tvister där värdet på fordran uppgår till minst 1 miljon euro, immaterialrättsliga tvister och överklaganden till följd av eller ansökningar om rättslig prövning av regleringsbeslut. Handelsdomstolen prövar även andra mål som domaren anser lämpliga. Det finns ingen automatisk rätt att få ett mål registrerat i registret över handelsmål vid High Court. Det är upp till en domare vid High Court att avgöra huruvida ett mål ska registreras. Domstolen använder ett detaljerat ärendehandläggningssystem som är utformat för att effektivisera rättegångsförberedelserna, avlägsna onödiga kostnader och möjligheten att fördröja förfarandet och säkerställa full tillgång till alla handlingar före rättegången.

2 Om målet är av sådan natur att det ska prövas av allmän domstol, hur kan jag veta vid vilken domstol talan ska väckas?

2.1 Görs det skillnad mellan lägre och högre instanser bland de allmänna domstolarna (t.ex. distriktsdomstolar som lägre domstolar och regionala domstolar som högre domstolar), och på vilken nivå ska mitt mål i så fall prövas?

Vid vilken domstol en talan ska väckas i första instans beror på ärendets natur (avtal, skadeståndsskyldighet etc.) och värde (se ovan).

Distriktsdomstolarna är fördelade på 24 distrikt. Varje distriktsdomstol har en eller flera permanenta domare. Arbetsbördan vid distriktsdomstolarna i de två största städerna, Dublin och Cork, gör att dessa har ett större antal permanenta domare. Grevskapsdomstolarna är fördelade på åtta administrativa områden. En domare har utsetts för varje grevskapsdomstol, förutom i Dublin och Cork, där arbetsbördan gör att grevskapsdomstolarna där har fler domare. High Court sammanträder i Dublin när den prövar en talan i första instans. Vid vissa bestämda tidpunkter under året sammanträder den även på olika platser utanför Dublin för att pröva mål som rör personskador och dödsfall. Dessutom sammanträder den på olika platser utanför Dublin för att höra överklaganden av avgöranden från grevskapsdomstolen i civil- och familjerättsliga ärenden.

Distriktsdomstolen är behörig att pröva mål som rör avtal, vissa skadeståndsskyldigheter, hyrköpsavtal och kreditförsäljningsavtal, hyresärenden som t.ex. vräkning för att inte ha betalat hyran och mål som rör felaktigt kvarhållande av varor, om värdet på fordran inte överstiger 15 000 euro. Distriktsdomstolen har även en mängd befogenheter när det gäller att verkställa domstolsavgöranden om indrivning av skulder, beviljande av utskänkningstillstånd och andra licenser och vårdnad om och underhåll till barn.

Grevskapsdomstolen har behörighet i avtals- och skadeståndstvister, arvstvister i samband med bouppteckningar och förvaltning av kvarlåtenskap, aktietvister, avhysningstvister eller tvister i samband med ansökningar om nya nyttjanderätter grundat på hyrköps- eller kreditförsäljningsavtal, om värdet på fordran inte överstiger 75 000 euro (60 000 euro om talan rör personskador). Grevskapsdomstolen har behörighet i familjerättsliga mål (inbegripet mål om hemskillnad, äktenskapsskillnad och annullering av äktenskap) och är behörig att pröva överklaganden av skiljemäns avgöranden i tvister som rör markhyra enligt lagstiftningen beträffande hyresvärdar och hyresgäster.

Tvistemål i grevskapsdomstolen prövas av en ensam domare och utan jury. Om en distriktsdomstols avgörande överklagas sker prövningen vid en ny förhandling, och grevskapsdomstolens avgörande kan inte överklagas.

Enligt författningen är High Court behörig att avgöra alla typer av rätts- och sakfrågor. High Court är därför behörig att handlägga alla tvistemål där svaranden har hemvist i Irland, där det påstådda avtalet ingicks i Irland, där den påstådda skadevållande händelsen skedde i Irland eller där den fasta egendom som är föremål för förfarandet är belägen i Irland. High Court prövar överklaganden av avgöranden från grevskapsdomstolarna och utövar tillsyn över distriktsdomstolarna och andra underrätter. Överklaganden av avgöranden från High Court prövas av appellationsdomstolen och av Högsta domstolen. Högsta domstolen beviljar prövningstillstånd om den anser att avgörandet innefattar en rättsfråga av synnerlig vikt och att det ligger i allmänintresset att Högsta domstolen prövar överklagandet. Ett avgörande från appellationsdomstolen kan överklagas till Högsta domstolen. Högsta domstolen beviljar prövningstillstånd om den anser att avgörandet innefattar en rättsfråga av synnerlig vikt och att det ligger i allmänintresset att Högsta domstolen prövar överklagandet. Överklagandet prövas inte genom att det hålls en ny förhandling, utan prövningen grundas på bevisningen i första instans och rättsliga argument.

2.2 Territoriell behörighet (är domstolen i stad A eller domstolen i stad B behörig i mitt fall)?

2.2.1 Huvudregeln om territoriell behörighet

Vid vilken domstol en talan i ett tvistemål ska väckas beror på var svaranden eller en av svarandena har hemvist eller bedriver yrkesverksamhet, affärsverksamhet eller förvärsarbetar. I de flesta avtalstvister är behörig distrikts- eller grevskapsdomstol den domstol i vars domkrets det hävdas avtalet ingicks, i skadeståndstvister den domstol i vars domkrets det hävdas att den

skadevållande händelsen skedde, i familjerättsliga förfaranden den domstol i vars domkrets kändaren har hemvist och i tvister som rör hyra av eller äganderätt till fast egendom den domstol i vars domkrets de lokaler eller markfastigheter som är föremål för tvisten är belägna.

2.2.2 Undantag från huvudregeln

2.2.2.1 När kan jag välja mellan domstolen i den ort där svaranden bor och någon annan domstol?

Inte tillämpligt.

2.2.2.2 När måste jag välja en annan domstol än domstolen i den ort där svaranden bor?

Inte tillämpligt.

2.2.2.3 Kan parterna själva utse en domstol som annars skulle vara obehörig?

Inte tillämpligt.

3 Om målet är av sådan natur att det ska prövas av specialdomstol, hur kan jag veta vilken specialdomstol jag ska vända mig till?

På [det irländska domstolsverkets webbplats](#) ges en ingående förklaring av hur det irländska domstolsväsendet är uppbyggt. Domstolsverket har också gett ut en informationsbroschyr med titeln *Explaining the Court*. Närmare uppgifter om domstolssystemet kan även fås från Citizen Information Board. Detta är ett genom lag inrättat organ som tillhandahåller information, råd och rekommendationer om en mängd olika offentliga och sociala tjänster. Det har en webbplats, en telefontjänst och en mängd drop in-kontor runt om i landet.

Länkar

[Courts Service - Ireland](#)

<http://www.citizensinformation.ie/>

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 18/09/2018